

Juhised arheoloogiliste uuringute aruande koostamiseks

Nõuded aruandele on esitatud Kultuuriministri määruses:

Kinnismälestiste ja muinsuskaitsealal paiknevate ehitiste konserveerimise, restaureerimise ja ehitamise projektide koostamise ning neis eelnevate uuringute tegemise tingimused ja kord <https://www.riigiteataja.ee/akt/108072011027>

Määrus sätestab kinnismälestiste ja muinsuskaitsealal paiknevate ehitiste konserveerimise, restaureerimise ja ehitamise projektide koostamise ja neis eelnevate uuringute tegemise tingimused ja korra.

Arheoloogilise uuringu eesmärk on kultuurikihi tuvastamine, eriaegsete ehitiste ja pinnasekihtide määratlemine ning nende tekkimise kindlakstegemine, kultuuriväärtuslike tarindite säilimise ja seisundi kindlakstegemine, vajadusel kultuurikihi läbiuurimine ning dokumenteerimine. Dokumenteerimisel tuleb leiud siduda tekkepõhiste (loomulikult ladestunud) pinnasekihtidega

Arheoloogiliste uuringutega võivad kaasned laboriuuringud ja analüüsid (nt radioaktiivse süsiniku ehk C₁₄ analüüsid, samuti dendrokronoloogilised, suira-, mineraloogilised, geobotaanilised jm analüüsid), samuti leidude korrastamine ja konserveerimine.

Arheoloogiliste uuringute aruandes esitatakse:

- uuringute mahu võrdlus nende aluseks olnud uuringu tegevuskavaga
- uuringuala üldiseloostus
- eelnevate uuringute tulemuste kokkuvõte
- kaevamis- ja muude uuringute käik
- uuringutel ja mõõdistamisel kasutatud meetoodika

sh andmed tehniliste vahendite ja kasutatud andmetöötlusprogrammide kohta

- uuritud kihtide kirjeldused
- dateeringud ja muud teaduslikud järeldused ja uurimistulemused
- ettepanekud leidude ja tarindite säilitamise tingimuste kohta
- mõõdistusjoonised
 - uuritud ala asendi- ja kaevamisplaanid
 - leiuplaanid
 - kihtide ja profiilide joonised

Jälgige, et ei ununeks legend mõõteskaala, ilmakaare, tingmärkide, joonise autori nimega jms

- fotod

Vajadusel lisada fotoplaan, kus on märgitud, mis suunast on fotod pildistatud.

CD/DVD-l olevatele digifotodele kindlasti lisada fotode nimekiri

- proovide ja leidude nimekiri viidetega hoidlatele, kus neid säilitatakse

Dokumenteerimisel tuleb leiud siduda tekkepõhiste (loomulikult ladestunud) pinnasekihtidega. Leiunimekirja lisada viide kontekstile. Olemasolu korral tuua ära 3D koordinaadid. Jälgige, et ei ununeks lühendite seletused, mõõtühikud, koordinaatide alus jms.

- koopiad laboriuuringute tulemustest.

Laboriuuringute ja analüüside aruandes esitatakse:

- uuringute eesmärk,
- analüüsimiseks võetud proovide või esemete täpne kirjeldus koos asukohaskeemiga (sh kust ja millisest hoone või rajatise osast, ruumist, tarindist, seinast, kihist jne need on võetud),
- tehtud laborikatsete või analüüside meetodid (koos viitega Eesti või rahvusvahelisele baas- või normdokumendile),
- katsetulemused proovide kaupa
- andmete võrdlemisel ja süstematiseerimisel saadud järeldused

Uurimistööde aruande ülesehitus

1. Tiitelleht

Tiitellehel märkida objekti nimi, mälestise registrinumber, kehtiv haldusjaotus, töö täpne pealkiri, andmed koostaja kohta, töö koostamise koht ja aeg

2. Vorm 1

Tiitellehele järgneb täidetud Vorm 1

<http://www.muinas.ee/files/ARHEOLOOGILISTE%20UURINGUTE.doc>

3. Sisukord

Lisada vajadusel mõõdistusjooniste, fotode ja muude lisade nimestik

4. Tekst

Aruande tekstis peavad sisalduma viited joonistele, fotodele, leiuplaanidele ja muudele lisadele.

5. Lisad

Leiunimekiri

Proovide nimekiri

Koopiad laboriuuringute tulemustest

Mõõdistusjoonised ja fotod võivad olla põhiteksti sees, lisana või vormistatud eraldi köitena.

NB! aruande lehed tuleb numereerida!

Aruande vormistus

Muinsuskaitseameti kui valitsusasutuse projektdokumentide arhiiv on Riigiarhiivi järelevalve pädevuses. Muinsuskaitseameti arhivaalid on alatise säilitustähtajaga, nad on osa rahvuslikust kultuuripärandist. Projektdokumentide arhiivile üleantavate dokumentide vormistusest tuleneb nende kasutatavus ja säilitatavus. Dokumentide kogumisel ja säilitamisel lähtutakse arhiiviseadusest ja normatiividest, see tingib ka nõuded aruannete vormistusele.

Riigiarhiivi juhised <http://www.ra.ee/et/sailitamine-juhised/>

Arhiivipüsivate püsivate materjalide loetelu

http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Sailitamine/APM_2011.pdf

Muinsuskaitseametile esitatav uuringuaruanne peab olema eestikeelne, A4 formaadis (suuremad joonised tuleb A4-ks kokku voltida) paberil köidetud või pdf vormingus digitaalallkirjastatult. Soovitav on aruanne esitada nii paberil kui ka digitaalsel kujul kompaktplaadil (CD või DVD).

- Aruanne ei tohi olla püsiköites (kamm-, spiraal-, -liimköide jms)
Kõige sobivamad on paeltega papist toimikukaaned.

- CD või DVD peavad olema karbis. Ümbrikud ei ole lubatud ning samuti ei tohi CD/DVD kinnitada aruande kaane külge. Karbil peab kindlasti olema märgitud, mida on plaadile salvestatud ning salvestamise aeg.
<http://www.ra.ee/juhised/cdjuhised.pdf>

Aprill 2013